

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	22227 - Orientació, Mediació i Tutoria / 40
Titulació	Grau de Pedagogia (Pla 2016) - Quart curs Grau de Pedagogia (Pla 2009) - Quart curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Mària Teresa Adame Obrador	15:20	15:50	Dilluns	09/09/2019	25/11/2019	Despatx B-105 / Ed. Guillem Cifre
<i>Responsable</i> teresa.adame@uib.es	10:30	11:00	Dilluns	09/09/2019	24/02/2020	Despatx B-105 / Ed. Guillem Cifre
Martina Perelló Contestí	15:30	16:00	Dijous	19/09/2019	17/10/2019	Despatx 107
martina.perello@uib.cat	13:30	14:30	Dimecres	19/02/2020	29/07/2020	Despatx 107

Contextualització

L'assignatura "Orientació, Mediació i Tutoria" constitueix una assignatura obligatòria en els estudis de grau de Pedagogia, situada en el quart curs de la titulació, i més concretament en el primer semestre.

Pel que fa a la seva contextualització, l'assignatura forma part del mòdul: "Fonaments metodològics i instrumentals", organitzat en 5 matèries i 22 assignatures. I més concretament es troba dins la matèria: "Planificació i intervenció en processos educatius i formatius". Les assignatures que conformen aquesta matèria treballen en general els coneixements necessaris de didàctica i organització educativa, i més concretament mitjançant l'assignatura "Orientació, Mediació i Tutoria" ens introduïm en els processos educatius de l'acció orientadora i tutorial des d'una vessant psicopedagògica.

Requisits

No s'han definit prerequisits essencials

Competències

Guia docent

Específiques

- * Dissenyar i aplicar plans, programes, projectes, accions i recursos adaptats als diferents nivells del sistema educatiu, en les modalitats presencials i virtuals (B4)
- * Desenvolupar estratègies i tècniques per a promoure la participació i l'aprenentatge al llarg de la vida (B7)
- * Aplicar i coordinar programes educatius de desenvolupament personal, social i professional (B8)
- * Desenvolupar i coordinar intervencions educatives amb persones o grups, amb necessitats específiques, en situacions de risc, de desigualtat o discriminació per raó de gènere, classe, ètnia, edat i/o religió (B9)
- * Aplicar estratègies i tècniques de tutorització, entrenament, assessorament entre iguals, consulta i orientació en processos educatius i formatius (B16)

Genèriques

- * Capacitat per comprendre la complexitat dels processos educatius en general i dels processos formatius en particular (finalitats i funcions de l'educació i del sistema educatiu, teories del desenvolupament i de l'aprenentatge, entorn cultural i social i àmbit institucional dels centres, el disseny i desenvolupament de programes, el rol dels educadors, ...) (A1)
- * Respecte a les diferències culturals i personals dels educands i també dels altres membres de la comunitat educativa (A3)
- * Disseny i desenvolupament de plans, projectes i programes educatius adaptats a contextos educatius i formatius (A5)
- * Capacitat per emprar i incorporar adequadament en les diferents activitats les tecnologies de la informació i comunicació (A7)
- * Capacitat per promoure la qualitat dels contextos en els que es desenvolupa el procés formatiu (A8)
- * Capacitat per utilitzar l'avaluació com element regulador i promotor de la millora de la formació i de l'aprenentatge (A9).
- * Capacitat de relació i de comunicació, també d'equilibri emocional en el desenvolupament de l'activitat professional (A11).
- * Capacitat per treballar en equip, com a condició necessària per a la millora de la seva activitat professional, compartint sabers i experiències (A12)
- * Capacitat per dinamitzar els contextos en els que intervé, procurant la construcció participada de regles de convivència democràtica, i resoldre de forma col·laborativa situacions problemàtiques i conflictes interpersonals de naturalesa diversa (A13)
- * Capacitat per col·laborar amb els distints sectors de la comunitat educativa i de l'entorn (A14)
- * Tenir una autoimatge realista, actuar en relació a les pròpies conviccions, assumir responsabilitats, prendre decisions (A15)
- * Assumir la dimensió deontològica pròpia de tot professional de l'educació (A16)
- * Capacitat per assumir la necessitat del desenvolupament professional continuu, mitjançant l'autoavaluació de la pròpia pràctica (A17)
- * Capacitat per expensar-se i comprendre idees, conceptes i sentiments oralment i per escrit, amb un ús adequat cap als destinataris (A18)
- * Capacitat per cercar, seleccionar, ordenar, relacionar, avaluar i valorar informació científica procedent de diverses fonts (A19)

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Guia docent

Els continguts temàtics de l'assignatura "Orientació, Mediació i Tutoria" es treballaran des de la vessant teòrica i també pràctica, i és a través d'aquests continguts i de la metodologia de feina pertinent que es pretén donar resposta a les competències esmentades abans. En aquest sentit, la proposta temàtica és la següent:

Continguts temàtics

- Tema 1. Conceptualització i models d'intervenció.
- Tema 2. Àmbits d'intervenció, funcions i competències. Formació d'especialistes.
- Tema 3. Orientació educativa i tutoria
- Tema 4. L'acció orientadora: Tècniques, instruments i recursos.

Metodologia docent

En aquests apartats es descriuen les activitats de treball presencial i no presencial previstes a l'assignatura amb l'objecte de poder desenvolupar i avaluar les competències establertes i els continguts temàtics indicats.

L'alumnat haurà de treballar, de forma habitual, diferents documents (escrits i audiovisuals), els quals seran un element clau en la construcció del coneixement.

Amb el propòsit d'afavorir l'autonomia i el treball personal de l'alumne/a, l'assignatura fa ús de la plataforma Aula Digital, dedicada a l'ensenyament flexible i a distància, que incorpora l'ús de la telemàtica a l'ensenyament universitari. Així, mitjançant l'eina de teleeducació Moodle l'alumne/a tindrà a la seva disposició una comunicació en línia i a distància amb les professores de l'assignatura un calendari amb notícies d'interès, documents electrònics i enllaços a Internet, propostes de pràctiques de treball autònom, de caire individual o grupal, etc.

Volum de treball

A la següent taula es presenta la distribució d'hores segons les diferents activitats de treball presencial i de treball no presencial (o autònom) planificat i la seva equivalència en crèdits europeus o ECTS (1 crèdit ECTS= 25 hores de treball de l'estudiant).

Així i tot, en el calendari de l'assignatura (aula digital), s'indicarà l'organització de les sessions de pràctiques presencials i també les sessions de presentacions orals de treballs.

Activitats de treball presencial (2,04 crèdits, 51 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes magistrals	Grup gran (G)	Les classes setmanals respondran a diferents tipus de dinàmiques: <ul style="list-style-type: none">- exposició de continguts- debat en grup sobre els documents de treball Es fomentarà la intervenció de l'alumnat en aquestes classes teòriques a partir de la discussió en grups reduïts, la posada en comú dels diferents punts de vista sorgits de les explicacions	32

Guia docent

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
			<p>de la professora i del fet d'haver treballat els diferents materials complementaris proposats.</p> <p>La finalitat és la d'oferir a l'alumnat una visió general i coherent dels elements bàsics dels diferents temes del programa.</p>	
Classes pràctiques	Activitats presencials	Grup mitjà (M)	<p>Es tractaran els continguts treballats a les classes teòriques mitjançant exercicis, lectures, anàlisi de casos, valoració de materials audiovisuals, activitats de reflexió, comentaris i estudi d'articles, documents de treball, etc. que s'aniran presentant al llarg del curs i es treballaran en grups de discussió, amb la coordinació de la professora corresponent.</p> <p>Aquestes activitats/feines es dinamitzaran en petit grup durant les sessions de classe, i permetran valorar el grau de participació de l'alumnat en el seguiment de l'assignatura.</p>	11
Avaluació	Presentacions orals	Grup gran (G)	<p>La finalitat d'aquestes presentacions orals és que l'alumnat aprofundeixi en diferents continguts temàtics del programa, a més de comunicar i intercanviar en el si del grup les diferents temàtiques treballades. Amb aquest objectiu cada equip de treball realitzarà un póster explicatiu del treball d'aprofundiment que s'haurà realitzat de forma grupal, d'acord a les indicacions que es donin a l'inici de l'assignatura.</p> <p>L'alumnat disposarà d'un temps de presentació i d'exposició oral (es podrà fer ús de mitjans audiovisuals). Al llarg de l'exposició serà important incentivar la participació de la resta d'alumnes a partir de debats, suggeriments, activitats, etc.; al mateix temps que es valoraran els aclariments i respostes que es realitzin a les qüestions plantejades per part de la resta d'alumnes i/o de la professora.</p> <p>Només seran avaluats/des aquells/es alumnes que hagin assistit i/o participat durant el total de temps d'exposició assignat al seu grup.</p>	6
Avaluació	Prova escrita	Grup gran (G)	<p>Per tal d'avaluar els coneixements teòrics dels/de les alumnes es realitzarà una prova escrita d'examen (a desenvolupar). Aquesta prova es durà a terme en la darrera sessió de classe prevista en el calendari d'aquesta assignatura.</p> <p>Es disposarà de dues hores per a la seva realització.</p> <p>Aquest element d'avaluació permetrà valorar si l'alumne/a té els coneixements bàsics de l'assignatura. Per a la seva preparació, caldrà utilitzar, com a mínim, els materials i documents treballats durant el curs —tant per part de les professores o altres especialistes, com per part de l'alumnat— juntament amb els continguts i materials exposats a classe.</p> <p>La superació d'aquesta prova amb una nota igual o major a 5 serà imprescindible per a la superació de l'assignatura. Si s'escau, la recuperació d'aquesta matèria es realitzarà en el període d'avaluació extraordinària en el mes de febrer.</p>	2

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants

Guia docent

si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (3,96 crèdits, 99 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Estudi	L'objectiu és la consolidació per part de l'alumnat dels coneixements pràctics i teòrics. Caldrà treballar els diferents documents, materials, explicacions i exposicions que s'hagin vist a les sessions de gran grup i a les de grup mitjà.	62
Estudi i treball autònom individual line	Qüestionari d'avaluació on	Durant el curs es realitzaran alguns qüestionaris d'avaluació a través de l'aula digital. Aquestes proves permetran a l'alumne/a verificar els seus coneixements en relació als continguts treballats de l'assignatura. En el seu conjunt es tracta d'activitats autoavaluatives de tipus objectiu, formades per preguntes d'elecció múltiple, vertader/fals, omplir llacunes, etc.	2
Estudi i treball autònom en grup	Realització d'un treball d'aprofundiment	L'alumnat, organitzat en petit grup, realitzarà un treball d'aprofundiment a partir de les indicacions i criteris que es pautin durant el desenvolupament de l'assignatura. En la realització d'aquest treball s'hauran de posar en pràctica les competències pròpies recollides en aquesta guia docent. El treball es lliurarà en el termini que s'especifiqui en el calendari de l'assignatura. Tal com ja s'ha indicat, a més de la seva realització escrita, aquest treball serà exposat en gran grup (modalitat referent a les exposicions orals), i també d'acord al calendari que s'estableixi a l'aula digital.	35

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Observacions sobre el procediment d'avaluació:

- 1 Cada element d'avaluació obtindrà una qualificació numèrica (de 0 - 10 punts). La qualificació global resultarà dels % assignats als diferents elements d'avaluació. Superar l'assignatura, implica a obtenir un mínim de 5 punts sobre 10 a la suma ponderada final.
- 2 Els elements d'avaluació tenen una data límit de lliurament, a especificar en el seu moment. Les activitats no presentades a termini tindran la nota mínima (0,0).
- 3 La no realització d'una determinada activitat avaluativa, suposarà obtenir la nota mínima (0,0). (El Reglament Acadèmic, article 34.2, consideraun "no presentat" quan només s'hagin realitzat activitats d'avaluació previstes a la guia docent que suposin un terç o menys de l'avaluació de l'assignatura).
- 4 La prova escrita es durà a terme en el mes de novembre. Es podrà 'recuperar' en el període d'avaluació extraordinària de febrer.

Guia docent

- 5 Els elements d'avaluació presentats han de tenir un nivell d'exigència pel que fa al seu contingut i format. No només es valorarà l'encert en les respostes, també la qualitat de la presentació. Les errades ortogràfiques i/o gramaticals a qualsevol activitat acadèmica serà qualificada negativament. Són elements d'avaluació l'ortografia, la claredat en l'exposició, l'ús adient del vocabulari, la redacció, els aspectes formals, etc., dels treballs lliurats i també de les proves d'examen. Es podrà penalitzar fins a un 15% de la qualificació final en funció de l'ús que s'hagi realitzat.

Normes generals

- * Qualsevol actitud que obstaculitzi les dinàmiques d'aula (ús de les tecnologies —ordinadors, mòbils, etc. — sense finalitats pedagògiques pròpies de l'assignatura, menjar/beure dins l'aula, interrupcions constants d'entrades i sortides d'aula, la impuntualitat o parlar constantment mentre es fa una explicació o una intervenció d'un company,...) podrà repercutir negativament sobre la nota final de l'assignatura, podent arribar a ser motiu de desqualificació (la professora es reserva el dret d'aplicar la penalització que consideri pertinent pel que fa a la qualificació final).
- * Els criteris i pautes que s'estableixen en aquesta guia docent poden ésser modificats en funció de la dinàmica del grup classe durant el curs acadèmic, per tal d'adaptar-se a les necessitats i ritmes que s'hagin detectat.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Activitats presencials

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Es tractaran els continguts treballats a les classes teòriques mitjançant exercicis, lectures, anàlisi de casos, valoració de materials audiovisuals, activitats de reflexió, comentaris i estudi d'articles, documents de treball, etc. que s'aniran presentant al llarg del curs i es treballaran en grups de discussió, amb la coordinació de la professora corresponent. Aquestes activitats/feines es dinamitzaran en petit grup durant les sessions de classe, i permetran valorar el grau de participació de l'alumnat en el seguiment de l'assignatura.
Criteris d'avaluació	- Assistència i participació a les classes pràctiques. - Adequació de les preguntes i comentaris: aportació d'idees, experiències, exemples, opinions, criteris, de forma argumentada i en relació al contingut que s'està treballant. - Escolta activa de les intervencions dels i de les altres. - Intervencions per establir relacions entre idees, entre idees i exemples, entre aportacions d'altres persones. - Plantejament de preguntes, dubtes, qüestionaments que ajudin al grup a avançar. - Interès en la participació. - Elaboració de guions de seguiment dels possibles audiovisuals que es treballin - Elaboració conjunta d'un glossari d'assignatura- Treball en grup a l'aula i aprofitament del temps i recursos per a la resolució de les activitats pràctiques.

L'avaluació d'aquest bloc anirà vinculada al grau de **participació** de l'alumnat.

Percentatge de la qualificació final: 5%

Presentacions orals

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	La finalitat d'aquestes presentacions orals és que l'alumnat aprofundeixi en diferents continguts temàtics del programa, a més de comunicar i intercanviar en el si del grup les diferents temàtiques treballades. Amb

Guia docent

aquest objectiu cada equip de treball realitzarà un póster explicatiu del treball d'aprofundiment que s'haurà realitzat de forma grupal, d'acord a les indicacions que es donin a l'inici de l'assignatura. L'alumnat disposarà d'un temps de presentació i d'exposició oral (es podrà fer ús de mitjans audiovisuals). Al llarg de l'exposició serà important incentivar la participació de la resta d'alumnes a partir de debats, suggeriments, activitats, etc.; al mateix temps que es valoraran els aclariments i respostes que es realitzin a les qüestions plantejades per part de la resta d'alumnes i/o de la professora. Només seran avaluats/des aquells/es alumnes que hagin assistit i/o participat durant el total de temps d'exposició assignat al seu grup.

criteris d'avaluació

- Equilibri en la participació de tots els membres del grup.
- Adequació del llenguatge i ritme de l'exposició.
- Adequació de l'ordre dels continguts.
- Claredat expositiva.
- Grau de preparació de l'exposició.
- Grau d'innovació de la presentació.
- Creativitat.
- Adequació del suport seleccionat per a l'exposició.
- Respostes a les preguntes orals que es formulin després de l'exposició.
- Foment de la participació de la resta d'alumnes a partir de debats, suggeriments, o altres activitats.

Percentatge de la qualificació final: 15%

Prova escrita

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Per tal d'avaluar els coneixements teòrics dels/de les alumnes es realitzarà una prova escrita d'examen (a desenvolupar). Aquesta prova es durà a terme en la darrera sessió de classe prevista en el calendari d'aquesta assignatura. Es disposarà de dues hores per a la seva realització. Aquest element d'avaluació permetrà valorar si l'alumne/a té els coneixements bàsics de l'assignatura. Per a la seva preparació, caldrà utilitzar, com a mínim, els materials i documents treballats durant el curs —tant per part de les professores o altres especialistes, com per part de l'alumnat— juntament amb els continguts i materials exposats a classe. La superació d'aquesta prova amb una nota igual o major a 5 serà imprescindible per a la superació de l'assignatura. Si s'escau, la recuperació d'aquesta matèria es realitzarà en el període d'avaluació extraordinària en el mes de febrer.
 criteris d'avaluació	Adequació de les respostes a l'enunciat de cada pregunta. Copiar o fer servir qualsevol altre procediment fraudulent per donar resposta a les qüestions plantejades en aquestes proves portarà directament a la qualificació final de 0,0 per a tota l'assignatura.

Percentatge de la qualificació final: 45% amb qualificació mínima 5

Qüestionari d'avaluació on line

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Sistemes d'autoavaluació (no recuperable)
Descripció	Durant el curs es realitzaran alguns qüestionaris d'avaluació a través de l'aula digital. Aquestes proves permetran a l'alumne/a verificar els seus coneixements en relació als continguts treballats de l'assignatura. En el seu conjunt es tracta d'activitats autoavaluatives de tipus objectiu, formades per preguntes d'elecció múltiple, vertader/fals, omplir llacunes, etc.
 criteris d'avaluació	Realitzar el qüestionari dins el termini i horari marcat per a la seva execució (aquest termini serà publicitat prèviament en el calendari de l'aula virtual, on també s'indicarà el total de preguntes així com el temps disponible per a la seva realització).

Percentatge de la qualificació final: 5%

Guia docent

Realització d'un treball d'aprofundiment

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	L'alumnat, organitzat en petit grup, realitzarà un treball d'aprofundiment a partir de les indicacions i criteris que es pautin durant el desenvolupament de l'assignatura. En la realització d'aquest treball s'hauran de posar en pràctica les competències pròpies recollides en aquesta guia docent. El treball es lliurarà en el termini que s'especifiqui en el calendari de l'assignatura. Tal com ja s'ha indicat, a més de la seva realització escrita, aquest treball serà exposat en gran grup (modalitat referent a les exposicions orals), i també d'acord al calendari que s'estableixi a l'aula digital.
Criteris d'avaluació	Adequació dels procediments aplicats per a la resolució de les activitats. - Grau d'aplicació dels coneixements teòrics a les activitats presentades. - Contingut i format dels treballs lliurats. - Originalitat. - Ús de la normativa APA

Percentatge de la qualificació final: 30%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Per a la preparació dels continguts de les diferents unitats temàtiques de l'assignatura es pot consultar el següent material:

Bibliografia bàsica

- Del Río Sadornil, D. (coord.) (2007). *Orientación educativa y tutoría*. Madrid: Sanz y Torres.
- Gallego, S.; Riart, J. (coords.) (2006). *La tutoría y la orientación en el s. XXI: Nuevas propuestas*. Barcelona: Octaedro.
- Martín, X. et al. (2003). *Tutoría. Técnicas, recursos y actividades*. Madrid: Alianza
- Monge Crespo, C. (2009). *Tutoría y orientación educativa. Nuevas competencias*. Madrid: Wolters Kluwer.
- Núñez, M.C. (coord.) (2011). *Orientación educativa*. Madrid: Catarata.
- Pantoja Vallejo, A. (2013). *La acción tutorial en la escuela*. Madrid: Síntesis.

Bibliografia complementària

- Angulo Vargas, A. (2003). *La tutoría en la educación primaria*. Barcelona: CissPraxis.
- Bisquerra, R. (coord.) (2002). *La práctica de la orientación y tutoría*. Barcelona: Praxis.
- Giner, A.; Puigardeu, O. (2008). *La tutoría y el tutor: estrategias para su práctica*. Barcelona: ICE-UB/Horsori.
- Longás, J; Mollá, N. (coords.) (2007). *La escuela orientadora. La acción tutorial desde una perspectiva institucional*. Madrid: Narcea.
- Marrodán Gironés, M^aJ. (2003). *La acción tutorial en educación primaria*. Madrid: ICCE.
- Monereo, C.; Pozo, J.I. (Coords.) (2005). *La práctica del asesoramiento educativo a examen*. Barcelona: Graó.
- Monge Crespo, C. (2009). *Tutoría y orientación educativa*. Madrid: Woltes Kluwer.
- Nieto, J.M., Botías, F. (2000). *Los equipos de orientación educativa y psicopedagógica. El asesoramiento a centros escolares desde un análisis institucional*. Barcelona: Ariel.
- Negro Moncayo, A. (2006). *La orientación en los centros educativos*. Barcelona: Graó.
- Ramírez García, A. (Coord.) (2013). *Orientación educativa en educación primaria. Doce meses, doce casos*. Madrid: Pirámide.
- Riart Vendrell, J. (coord.) (2007). *Manual de tutoría y orientación en la diversidad*. Madrid: Pirámide.
- Río, D. del; Martínez, M.C. (2007). *Orientación educativa y tutoría*. Madrid: Sanz y Torres.
- Santana Vega, L.E. (2003). *Orientación educativa e intervención psicopedagógica*. Madrid: Pirámide.

Guia docent

Sanz Oro, R. (2001): *Orientación psicopedagógica y calidad educativa*. Madrid: Pirámide.

Altres recursos

Altres materials i documents que es vagin generant o indicant al llarg del curs, alguns d'ells localitzables a l'aula digital.

